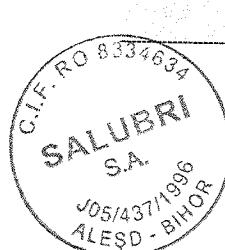

Sx.1

S.C. SALUBRI S.A.
Sediul: loc Aleșd, str.Lalelelor, nr.2
Romania , jud.Bihor
Tel: 0040 359 800808; 0040359 800809
Fax: 0040 259 340904
E-mail: salubrialesd@yahoo.com

NR. 108/14.01.2020

APROB
DIRECTOR GENERAL
CZENK FERENC JOZSEF

CODUL DE ETICĂ

AL S.C. SALUBRI S.A. ALEŞD

- 2020 -

Editia 2
Revizia 0.

INTOCMIT:
CONSILIER DE ETICĂ
BALINT ADRIANA

Drept de proprietate :

Acest document este proprietatea intelectuală a S.C. SALUBRI S.A.
Orice utilizare sau multiplicare, parțială sau totală, fără acordul scris al proprietarului este interzisă.

CUPRINS

INTRODUCERE	3
BAZA LEGALĂ ȘI BIBLIOGRAFIE	4
<u>CAPITOLUL I.</u>	
1.1. Generalități.....	5
1.2. Principiile conduitei etice	6
1.3. Dispoziții generale	10
<u>CAPITOLUL II.</u>	
2.1. Valorii, principii și norme de conduită profesională a angajaților	11
2.2. Sancțiuni, modul de soluționare a reclamațiilor.....	17
<u>CAPITOLUL III.</u>	
3.1. Dispoziții finale.....	18
ANEXA NR. 1 - Actiuni corelate cu fenomenul de coruptie	19
ANEXA NR. 2 - Cuestionar auroevaluare cu privire la etică, integritate, fraudă și corupție	26

INTRODUCERE

- Codul de etică al personalului S.C. SALUBRI S.A. definește valorile și principiile de conduită care trebuie aplicate în de către toți angajații societății. În același timp servește drept ghid pentru creșterea răspunderii și a implicării personalului S.C. SALUBRI S.A.
- Principiile detaliate în cadrul Codui de Etică nu sunt exhaustive, însă, asociate cu simțul răspunderii față de îndatoririle funcționale, acestea stabilesc reguli esențiale de comportament și de etică aplicabile întregului personal angajat.
- Aceste reguli nu se substituie legilor și reglementărilor aplicabile în cadrul societății.
- Codul de etică, aprobat de către conducerea S.C. SALUBRI S.A., va fi comunicat fiecărui dintre angajații societății și poate fi consultat la afișier.
- Fiecare angajat al S.C. SALUBRI S.A. trebuie să respecte Codul de Etică.

BAZA LEGALĂ

- *Ordinul Secretarului General al Guvernului nr. 600/2018 pentru aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice*

BIBLIOGRAFIE

- *Ordinul Secretarului General al Guvernului nr. 600/2018 pentru aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice*
- *Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, cu modificările și completările ulterioare;*
- *Legea nr. 115/1996 pentru declararea și controlul averii demnitărilor, magistraților, a unor persoane cu funcții de conducere și de control și a funcționarilor publici, cu modificările și completările ulterioare;*
- *Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, cu modificările și completările ulterioare;*
- *Legea nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative, cu modificările ulterioare;*
- *Legea nr. 184/2016 privind instituirea unui mecanism de prevenire a conflictului de interes în procedura de atribuire a contractelor de achiziție publică;*
- *Legea nr. 251/2004 privind unele măsuri referitoare la bunurile primite cu titlu gratuit cu prilejul unor acțiuni de protocol în exercitarea mandatului sau a funcției;*
- *Legea nr. 571/2004 privind protecția personalului din autoritățile publice, instituțiile publice și din alte unități care semnalează încălcări ale legii;*
- *Hotărârea Guvernului nr. 583/2016 privind aprobarea Strategiei naționale anticorupție pe perioada 2016 - 2020, a seturilor de indicatori de performanță, a riscurilor asociate obiectivelor și măsurilor din strategie și a surselor de verificare, a inventarului măsurilor de transparență instituțională și de prevenire a corupției, a indicatorilor de evaluare, precum și a standardelor de publicare a informațiilor de interes public;*
- *Hotărârea Guvernului nr. 1.344/2007 privind normele de organizare și funcționare a comisiilor de disciplină, cu modificările și completările ulterioare;*

- Hotărârea Guvernului nr. 525/2016 pentru aprobarea Strategiei privind dezvoltarea funcției publice 2016 - 2020, cu modificările ulterioare;
- Ordonanța Guvernului nr. 119/1999 privind controlul intern/managerial și controlul finanțier preventiv, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 53/2003, Codul muncii, cu modificările și completările ulterioare
- Legea nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agentiei Nationale de integritate, republicata
- Regulamentul de organizare și functionare al societății

CAPITOLUL I

1.1. GENERALITĂȚI

Corupția reprezintă folosirea abuzivă a puterii publice, în scopul satisfacerii unor interese personale sau de grup. Ca act antisocial, corupția este deosebit de gravă deoarece favorizează unele interese individuale ale unor particulari, mai ales în domeniul economic, afectând astfel interesele colective prin: însușirea, detinarea și folosirea resurselor publice în interes personal ca urmare a încheierii unor contracte cu reprezentanți ai Statului prin eludarea normelor morale și legale.

Corupția vizează un ansamblu de activități imorale, ilicite, ilegale realizate nu numai de persoane cu funcții de conducere sau care exercită un rol public, ci și de diverse grupuri și organizații, publice sau private, în scopul obținerii unor avantaje materiale sau morale sau unui statut social superior prin utilizarea unor forme de constrângere, șantaj, înșelăciune, mituire, cumpărare, intimidare.

Linia de delimitare între faptele de corupție și faptele oneste poate fi foarte greu de trasat. De exemplu, comportamentul neprofesional sau greșelile făcute de un funcționar public implicat în activitățile specifice achizițiilor publice, deși cu intenții bune, ar putea părea o încercare de influențare a procedurilor și/sau a rezultatului acestora.

Studiile arată că deosebirea dintre mica și marea corupție este în principal identificată potrivit următoarele criteriilor:

✓ pozitia pe care o ocupă făptuitorul în ierarhia societății respective (corupția de la vîrf are un impact mai mare pentru că oferă un model de conduită, acțiune sau poate constrânge subordonații);

✓ valoarea obiectului faptei de corupție (în cazul dării de mită, quantumul mitei va fi mai mare pentru persoanele cu atribuții de conducere sau control decât în cazul altor angajați, pentru că deciziile acestora sunt de natură să creă avantaje sau dezavantaje mari, prin nerespectarea legii)

✓ efectul sau impactul faptei de corupție (de exemplu, atribuirea ilegală a unui contract unei firme de iluminat poate prejudicia toți contribuabilii dintr-un oraș, în timp ce șpaga de la ghișeu nu afectează decât pe mituitor și pe cei care solicită eliberarea unei licențe în domeniul iluminatului stradal).

Practica a demonstrat că unul dintre obstacolele principale în combaterea fraudei și a corupției în achizițiile publice, îl reprezintă detectarea dificilă a devierilor de la legislație. Această dificultate are la bază faptul că, în cele mai multe cazuri nu poate fi depistat făptașul real și nici victimă pentru că adesea există un complot al unui grup de persoane cu interese comune în a menține în secret actele lor de corupție, fapt dovedit de creativitatea inepuizabilă a acestora în denaturarea procesului de atribuire a contractului de achiziție publică.

1.2. Principiile conduitei etice

Principiile fundamentale și regulile de conduită, care impun norme de comportament etic pentru angajați, sunt prezentate mai jos :

Integritatea

Anagajații instituțiilor publice trebuie să aibă înșurirea de a fi integre, corecte și incoruptibile, integritatea fiind suportul încrederii și credibilității acordate raționamentului acestora.

“Legea este suverană”

Persoanele implicate în procesul de atribuire a contractelor de achiziție publică trebuie să cunoască foarte bine reglementările din domeniul achizițiilor publice și să manifeste interes pentru respectarea și aplicarea corectă a acestora.

Orice decizie va fi luată pe baza principiului “legea guvernează”. Comportamentul profesional adecvat, combaterea infracțiunilor de corupție și raportarea acestora sunt principalele aspecte pe care se sprijină acest principiu.

Competența profesională

Persoanele angajate într-o instituție publică trebuie să fie:

- ✓ să-și îndeplinească atribuțiile de serviciu cu profesionalism, competență, imparțialitate, aplicând cunoștințele, aptitudinile și experiența dobândite.
- ✓ să-și îmbunătățească în mod continuu nivelul de pregătire, eficiență și calitatea activității lor.

Profesionalism

Profesionalismul persoanei implicate în procesul de atribuire a contractelor de achiziție publică determină să nu accepte o sarcină sau să nu desfășoare o anume activitate decât în cazul în care consideră că detin calitățile necesare realizării acestora în mod corect.

Profesionalismul acestei persoane are la bază o pregătire continuă, dezvoltarea abilităților și neacceptarea influențelor în luarea deciziilor.

Persoanele implicate în procesul de atribuire trebuie să se comporte într-o manieră profesionistă și să utilizeze bunele practici în activitățile pe care le desfășoară.

Responsabilitate

Persoanele implicate în procesul de atribuire a contractelor de achiziție publică trebuie să conștientizeze că răspund pentru ceea ce întreprind și că trebuie să nu accepte realizarea unor acțiuni dacă nu sunt convinse că acestea sunt legale.

Corecțitudine în acordarea tratamentului egal

Persoanele angajate într-o instituție publică trebuie:

- ✓ vor trata în mod similar operatorii economici care se află în aceeași situație, fiind interzisă discriminarea ca urmare a oricărui motiv subiectiv - religie, vîrstă, apartenență politică, sex, naționalitate etc.

- ✓ vor aplica criteriile de selecție și criteriile pentru atribuirea contractului de achiziție publică, cu bună credință, în mod nediscriminatoriu, astfel încât orice operator economic participant să aibă şanse egale de a i se atribui contractul respectiv.

Concordanță

Când se iau decizii, persoanele implicate se vor asigura că măsurile luate sunt în concordanță cu legea și morala și sunt destinate scopului urmărit.

Proportionalitate

Asigurarea de către persoanele implicate în procesul de atribuire a contractelor de achiziție publică, că există **corelație** între necesitatea autorității contractante, obiectul contractului de achiziție și cerințele solicitate a fi îndeplinite. Această corelație este reflectată corespunzător în stabilirea cerințelor minime de calificare, a criteriilor de selecție și după caz, a factorilor de evaluare aferenți criteriului de atribuire.

Imparțialitate și independență

Personalul angajat într-o instituție publică:

- ✓ va evita orice acțiune arbitrară care ar putea afecta în mod negativ alte persoane;
- ✓ va anunța și nu va participa la procesul de achiziție dacă un membru al familiei sale are un interes finanic sau nefinanic în legătură cu respectivul contract;
- ✓ trebuie să fie obiectivă și imparțială în toate circumstanțele exercițiului funcției lor;
Decizii nu vor fi luate niciodată ca urmare a unui interes personal, finanic sau nefinanic, sau ca urmare a presiunilor politice.

Curtoazie și consecvență

Persoanele angajate într-o instituție publică:

- ✓ vor fi orientate spre realizarea operațiunilor în mod corect, amabil și accesibil tuturor celorlalte persoane implicate în proces;
- ✓ vor fi consecvente cu propriul lor comportament administrativ și vor răspunde competent la așteptările întemeiate și rezonabile pe care le are societatea;
- ✓ vor avea o conduită ireproșabilă atât pe plan profesional, cât și personal.

Transparență

Persoanele implicate în procesul de atribuire a contractelor de achiziție publică se vor asigura că:

- ✓ orice informație referitoare la procedura de atribuire a contractului va fi pusă la dispoziția tuturor celor interesați;
- ✓ documentația de atribuire este clară, completă și fără echivoc și finalizată înainte de transmiterea spre publicare a anunțului de participare;
- ✓ opinia publică este informată în mod regulat asupra contractelor de achiziție publică atribuite.
- ✓ orice decizie care poate afecta negativ drepturile sau interesele unei persoane, va fi explicită, clar motivată și va cuprinde baza legală care a determinat luarea deciziei respective.

Principiul "patru ochi"

Regula celor „patru ochi” este un mecanism de control proiectat pentru a atinge un grad ridicat de siguranță, în special pentru documente și operațiuni sensibile.

Acest principiu se bazează pe faptul că cel puțin două persoane, verifică independent unul față de celălalt, același document.

Utilizarea principiului celor patru ochi crează premisele unui sistem care separă funcțiile de decizie, execuție și raportare și care poate genera aprobatarea unei decizii de către diferite grade din ierarhie.

Interes public și încredere publică

În exercitarea atribuțiilor funcționale, persoanele angajate într-o instituție publică trebuie:

- ✓ să considere interesul public mai presus de orice alt interes;
- ✓ să urmărească obținerea de valoare pentru banii cheltuiți;
- ✓ să se comporte de așa manieră încât să contribuie la sporirea încrederii opiniei publice în capacitatea autorităților contractante de a organiza achiziții publice.

Evitarea manifestării actelor de corupție

Persoanele implicate în procesul de atribuire a contractelor de achiziție publică vor lua măsuri de excludere din competiție a operatorilor economici care folosesc practici corupte sau frauduloase în legătură cu procedura de atribuirea contractului.

Evitarea apariției conflictului de interese

Anterior numirii în funcție, la numirea în funcție sau în timpul exercitării acesteia, persoanele implicate în procesul de atribuire a contractelor de achiziție publică au obligația să își administreze interesele private în așa fel încât să prevină apariția unui conflict de interese.

Persoana care a participat la întocmirea documentației de atribuire are dreptul, în calitate de operator economic, de a fi ofertant, ofertant asociat sau subcontractant, dar numai în cazul în care implicarea sa în elaborarea documentației de atribuire nu este de natură să distorsioneze concurența.

Persoana care participă direct în procesul de verificare/evaluare a candidaturilor/ofertelor nu are dreptul de a fi candidat, ofertant, ofertant asociat sau subcontractant, sub sancțiunea excluderii din procedura de atribuire.

Evitarea primirii de cadouri și ospitalitate

Persoanelor implicate în procesul de atribuire a contractelor de achiziție publică le este interzisă solicitarea sau acceptarea de daruri, bani, împrumuturi, cadouri sau avantaje de altă natură de la societățile sau persoanele cu care colaborează în mod oficial atât pe parcursul procedurilor de achiziții, cât și pe timpul derulării contractului.

Pot fi acceptate darurile cu valoare simbolică primite ca materiale de reprezentare, oferite în cadrul întâlnirilor de protocol. Oferirea acestora sau asigurarea de ospitalitate sunt practici întâlnite de regulă, în relațiile comerciale. Toate ofertele de cadouri, inclusiv cele cu valoare protocolară, trebuie anunțate șefilor ierarhici. Autoritatea contractantă va

dispune măsuri de luare în evidență și de înregistrare a acestora.

Oferirea de ospitalitate partenerilor societății reprezintă o practică obișnuită a organizațiilor și societăților comerciale și este recunoscut faptul că aceasta poate fi benefică unei conduite eficiente în afaceri. Invitațiile la prânz sau cină primite din partea unor reprezentanți ai operatorilor economici cu care autoritatea contractantă colaborează sau intenționează să colaboreze, pot fi în mod normal acceptate, atât timp cât scopul acestora este de a avea o relație corectă, iar acceptarea invitației nu contravine interesului autorității contractante.

Discuțiile purtate cu reprezentanții operatorilor economici, în afara cadrului de reglementare existent, sunt susceptibile de a fi considerate abatere de la conduită etică în achiziții.

Invitațiile cu caracter social, cele care se referă la evenimente sportive sau culturale, ofertele de vacanțe, precum și ofertele de ospitalitate care includ cazarea sau transportul gratuit trebuie să fie declinate de persoanele implicate în procesul de atribuire a contractelor achiziție publică și indiferent dacă au fost sau nu acceptate, ele trebuie raportate nivelului ierarhic superior.

Postangajările

Persoanele implicate în procesul de atribuire a contractelor achiziție publică vor informa societatea că nu are dreptul de a angaja, în scopul îndeplinirii contractului de achiziție publică, persoane fizice sau juridice care au participat la verificarea/evaluarea candidaturilor/ofertelor depuse în cadrul unei proceduri de atribuire, pe parcursul unei perioade de cel puțin 12 luni de la încheierea contractului, sub sanctiunea nulității contractului respectiv pentru cauza imorală.

În înțelesul prezentului cod, expresiile și termenii de mai jos au următoarele semnificații:

1. **Personalul societății** - persoana numită într-o funcție în cadrul S.C. SALUBRI S.A. , în condițiile Legii nr. 53/2003, cu modificările și completările ulterioare.
2. **Funcție** -ansamblul atribuțiilor și responsabilităților stabilite, în temeiul legii, în fișa postului;
3. **Interes personal** - orice avantaj material sau de altă natură, urmărit ori obținut, în mod direct sau indirect, pentru sine ori pentru alții, de către personalul contractual prin folosirea reputației, influenței, facilităților, relațiilor, informațiilor la care are acces, ca urmare a exercitării atribuțiilor funcției;
4. **Conflict de interes** - acea situație sau împrejurare în care interesul personal, direct ori indirect, al angajatului contractual contravine interesului public, astfel încât afectează sau ar putea afecta independența și imparțialitatea sa în luarea decizilor pe îndeplinirea la timp și cu obiectivitate a îndatoririlor care îi revin în exercitarea funcției deținute;
5. **Informație de interes public** -orice informație care privește activitățile sau care rezultă din activitatea unitatii indiferent de suportul ei;
6. **Informație cu privire la date personale** -orice informație privind o persoană identificată sau identificabilă.

1.3. DISPOZIȚII GENERALE

Art. 1

(1) Prezentul cod de etică (denumit în continuare cod) este elaborat în baza Standardului 1 din OSGG nr. 600/2018 privind codul controlului intern managerial al entităților publice;

(2) Codul de etică este aplicabil personalului angajat al S.C. SALUBRI S.A. care are obligația, datoria morală și profesională de a cunoaște, de a respecta și de a aplica prevederile prezentului cod.

Art. 2

Codul de etică instituie un ansamblu de valori, principii și norme de conduită menite să contribuie la coeziunea instituțională și a grupurilor de persoane implicate în activitatea societății, prin formarea și menținerea unui climat bazat pe cooperare și competiție după reguli corecte.

Art. 3

Respectarea prevederilor prezentului cod reprezintă o garanție a creșterii calității și prestigiului unității, scop posibil de atins prin intermediul următoarelor obiective:

- a) menținerea unui grad înalt de profesionalism în exercitarea atribuțiilor personalului angajat;
- b) creșterea calitativă a relațiilor dintre părțile implicate în activitățile societății;
- c) eliminarea practicilor inadecvate și imorale ce pot apărea în instituție;
- d) creșterea gradului de coeziune a personalului angajat;
- e) facilitarea promovării și manifestării unor valori și principii aplicabile
- f) sensibilizarea opiniei publice în direcția susținerii valorilor etice

Art. 4

Obiectivul prezentului cod de etică este să asigure creșterea calității serviciilor personalului societății, o bună administrare în realizarea serviciilor, precum și eliminarea birocrației și a faptelor de corupție, prin:

1. Reglementarea normelor de conduită profesională necesare realizării unor raporturi sociale și profesionale corespunzătoare creării și menținerii la nivel înalt al prestigiului S.C. SALUBRI S.A. și al personalului societății;
2. Informarea persoanelor fizice și juridice cu care societatea are rapoarte de activitate/collaborare, cu privire la conduită profesională la care sunt îndreptățiti să se aștepte din partea personalului societății;
3. Crearea unui climat de încredere și respect reciproc între angajații institutiei.

Art.5

Principiile care guvernează conduită profesională a personalului societății sunt următoarele:

1. Prioritatea interesului partenerilor instituiei - principiu conform căruia personalul propriu al societății are îndatorirea de a considera interesul public mai presus decât interesul personal, în exercitarea atribuțiilor funcției;
2. Asigurarea egalității de tratament al partenerilor instituiei în fața autorităților și instituțiilor publice -principiu conform căruia personalul societății are îndatorirea de a aplica același regim juridic în situații identice sau similare;
3. Profesionalismul -principiu conform căruia personalul societății are obligația de a îndeplini atribuțiile de serviciu cu responsabilitate, competență, eficiență, corectitudine și conștiințiozitate;
4. Imparțialitatea și nediscriminarea - principiu conform căruia personalul societății este obligat să aibă o atitudine obiectivă, neutră față de orice interes politic, economic, religios sau de altă natură, în exercitarea atribuțiilor funcției;
5. Integritatea morală - principiu conform căruia personalului societății îi este interzis să solicite sau să accepte, direct ori indirect, pentru el sau pentru altul, vreun avantaj ori beneficiu moral sau material;
6. Libertatea gândirii și a exprimării - principiu conform căruia personalul societății poate să-și exprime și să-și fundamenteze opiniile, cu respectarea ordinii de drept și a bunelor moravuri;
7. Cinstea și corectitudinea - principiu conform căruia, în exercitarea funcției și în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, personalul societății trebuie să fie de bună-credință și să acționeze pentru îndeplinirea conformă a atribuțiilor de serviciu;

CAPITOLUL II

2.1. Valori, principii și norme de conduită profesională a angajaților

Art. 6

Personalul angajat al S.C. SALUBRI S.A. trebuie să își desfășoare activitatea profesională în conformitate cu următoarele valori și principii:

- a) imparțialitate și obiectivitate;
- b) independență și libertate profesională;
- c) responsabilitate morală, socială și profesională;
- d) integritate morală și profesională;
- e) confidențialitate și respect pentru sfera vieții private;
- f) primatul interesului public;
- g) respectarea și promovarea interesului superior al beneficiarului direct al educației;
- h) respectarea legislației generale și a celei specifice domeniului;

- i) respectarea autonomiei personale;
- j) onestitate și corectitudine;
- k) atitudine decentă și echilibrată;
- l) toleranță;
- m) autoexigență în exercitarea profesiei;
- n) interes și responsabilitate în raport cu propria formare profesională, în creșterea calității activității domeniului în care își desfășoară activitatea;
- o) implicare în procesul de perfecționare a caracterului democratic al societății.

Art. 7

În relațiile cu beneficiarii direcți ai societății, personalul de conducere și personalul cu funcții de execuție are obligația de a cunoaște, de a respecta și de a aplica norme de conduită prin care se asigură:

- a) ocrotirea sănătății fizice, psihice și morale prin:
  - (i) activități de supraveghere atât pe parcursul activităților desfășurate în unitate, cât și în cadrul celor de unitate în afara acesteia;
  - (ii) interzicerea agresiunilor verbale, fizice și a tratamentelor umilitoare asupra angajaților precum și asupra persoanelor cu care unitatea interacționează ;
  - (iii) protecția fiecărei persoane fizice sau juridice cu care unitatea interacționează, prin sesizarea oricărei forme de violență verbală sau fizică exercitată asupra acesteia, a oricărei forme de discriminare, abuz, neglijență sau de exploatare
  - (iv) combaterea oricărora forme de abuz;
  - (v) interzicerea hărțuirii sexuale
- b) interzicerea oricărora activități care generează corupție
  - (i) prevenirea fraudelor
  - (ii) interzicerea de solicitare, acceptare sau colectare de către angajați a unor sume de bani, cadouri sau prestarea anumitor servicii, în vederea obținerii de către beneficiarii direcți ai serviciilor unității tratament preferential, ori sub amenințarea unor sancțiuni, de orice natură ar fi acestea;
  - (iii) prevenirea favoritismului;
  - c) asigurarea egalității de șanse incluzive;
  - d) respectarea demnității și recunoașterea meritului personal al fiecărui angajat

Art. 8

În relațiile cu terții, persoanul societății respectă și aplică norme de conduită prin care se asigură:

- a) stabilirea unei relații de încredere mutuală și de comunicare;
- b) respectarea confidențialității informațiilor, a datelor furnizate și a dreptului la viață privată și de familie;
- c) neacceptarea primirii de bunuri materiale sau sume de bani pentru serviciile oferite

Art. 9

Relațiile colegiale ale personalului se bazează pe respect, onestitate, solidaritate, cooperare, corectitudine, toleranță, sprijin reciproc, confidențialitate, competiție loială.

(1) În activitatea profesională, personalul angajat evită practicarea oricărei forme de discriminare și denigrare în relațiile cu ceilalți colegi

Art. 10

Personalul angajat care îndeplinește funcții de conducere, de îndrumare și de control respectă și norme de conduită managerială prin care se asigură:

- a) promovarea standardelor profesionale și morale specifice;
- b) aplicarea obiectivă a reglementărilor legale și a normelor etice;
- c) evaluarea obiectivă conform atribuțiilor, responsabilităților și sarcinilor de serviciu din fișa postului;
- d) prevenirea oricărei forme de constrângere sau abuz din perspectiva funcției deținute;
- e) prevenirea oricărei forme de hărțuire, discriminare a personalului angajat și a persoanelor cu care unitatea colaborează.

Art. 11

În exercitarea activităților specifice personalului de conducere și de execuție îl este interzis:

- a) să folosească baza materială a unității în vederea obținerii de beneficii materiale personale directe sau indirecte;
- b) să folosească, să producă sau să distribuie materiale pornografice scrise, audio ori vizuale;
- c) să organizeze activități care pun în pericol siguranța și securitatea angajaților, colaboratorilor societății sau a altor persoane aflate în incinta unității;
- d) să consume alcool și substanțe interzise, cu excepția celor recomandate medical;
- e) să permită și să încurajeze consumul de alcool și de substanțe interzise de, cu excepția celor recomandate medical;
- f) să organizeze și să practice pariuri și jocuri de noroc.

Art. 12

În relațiile cu alte unități și instituții, precum și cu instituțiile și reprezentanții comunității locale, personalul de conducere și de execuție respectă și aplică norme de conduită prin care:

- a) asigură sprijin în scopul furnizării unor servicii de calitate;
- b) manifestă responsabilitate și transparență în furnizarea de informații către instituțiile de stat, atunci când interesul și nevoia de protecție a acestuia impun acest lucru.

Art. 13 Asigurarea unor servicii de calitate

(1) Personalul contractual al unității are obligația de a asigura un serviciu de calitate în beneficiul societății, prin participarea activă la luarea deciziilor și la transpunerea în

practică, în scopul realizării obiectivelor societății, în limitele atribuțiilor stabilite prin fișă postului.

(2) În exercitarea funcției, personalul contractual are obligația de a avea un comportament profesionist, precum și de a asigura, în condițiile legii, transparență administrativă, integritate, imparțialitate și eficacitate.

Art. 14 Respectarea Constituției și a legilor

(1) Personalul societății au obligația ca, prin actele și faptele lor, să respecte Constituția, prevederile legale aplicabile și să acționeze pentru punerea în aplicare a dispozițiilor legale, în conformitate cu atribuțiile care le revin, cu respectarea eticii profesionale.

(2) Personalul societății trebuie să se conformeze dispozițiilor legale privind restrângerea exercițiului unor drepturi, datorată naturii funcțiilor deținute.

Art. 15 Loialitatea față de societate

(1) Personalul societății are obligația de a apăra cu loialitate prestigiul S.C. SALUBRI S.A. precum și de a se abține de la orice act ori fapt care poate produce prejudicii imaginii sau intereselor legale ale societății în care își desfășoară activitatea.

(2) Angajaților le este interzis:

1. Să exprime în public aprecieri neconforme cu realitatea în legătura cu activitatea unitatii, cu politicile și strategiile acesteia;

2. Să facă aprecieri în legătura cu litigiile aflate în curs de soluționare și în care societatea are calitatea de parte, dacă nu sunt abilități în acest sens;

3. Să dezvăluie informații care nu au caracter public, în alte condiții decât cele prevăzute de lege;

4. Să dezvăluie informațiile la care au acces în exercitarea funcției, dacă aceasta dezvăluire este de natură să atragă avantaje ori să prejudicieze imaginea sau drepturile societății ori ale unor angajați, precum și ale persoanelor fizice sau juridice;

(3) Prevederile alin. (2) pct. 4 se aplică și după închiderea raportului de munca, pentru perioada de 5 ani, dacă dispozițiile din legi speciale nu prevăd alte termene.

(4) Prevederile prezentului cod de conduită nu pot fi interpretate ca o derogare de la obligația legală a personalului contractual de a furniza informații de interes public celor interesați, în condițiile legii.

Art.16 Libertatea opinilor

(1) În îndeplinirea atribuțiilor de serviciu angajații au obligația de a respecta demnitatea funcției deținute, corelând libertatea dialogului cu promovarea intereselor societății.

(2) În activitatea lor angajații au obligația de a respecta libertatea opinilor și de a nu se lăsa influența de considerente personale.

(3) În exprimarea opinilor, personalul trebuie să aibă o atitudine conciliantă și să evite generarea conflictelor datorate schimbului de păreri.

Art.17 Activitatea publică

(1) Relațiile cu mijloacele de informare în masă se asigură de către persoanele desemnate în acest sens de conducerea unitatii, în condițiile legii.

(2) Angajații desemnați să participe la activități publice, în calitate oficială, trebuie să respecte limitele mandatului de reprezentare încrindințat de conducerea unității.

(3) În cazul în care nu sunt desemnați în acest sens, angajații pot participa la activități publice, având obligația de a face cunoscut faptul că opinia exprimată nu reprezintă punctul de vedere oficial al S.C. SALUBRI S.A.

Art. 18 Activitatea politică

În exercitarea funcției deținute, personalului angajat îi este interzis:

1. Să furnizeze sprijin logistic candidaților la funcții de demnitate publică;

Art. 19 Folosirea imaginii proprii

În considerarea funcției pe care o deține, personalul contractual are obligația de a nu permite utilizarea numelui sau a imaginii proprii în acțiuni publicitare pentru promovarea unei activități comerciale..

Art. 20 Cadrul relațiilor în exercitarea atribuțiilor funcției

(1) În relațiile cu personalul contractual din cadrul S.C. SALUBRI S.A. precum și cu persoanele fizice sau juridice, angajații contractuali sunt obligați să aibă un comportament bazat pe respect, bună-credință, corectitudine și amabilitate.

(2) Personalul contractual are obligația de a nu aduce atingere onoarei, reputației și demnității persoanelor din cadrul S.C. SALUBRI S.A. precum și ale persoanelor cu care intră în legătură în exercitarea funcției, prin:

1. Întrebuițarea unor expresii jignitoare;
2. Dezvăluirea aspectelor vieții private;
3. Formularea unor sesizări sau plângeri calomnioase.

(3) Personalul contractual trebuie să adopte o atitudine imparțială și justificativă pentru rezolvarea clară și eficientă a problemelor partenerilor unității. Personalul contractual are obligația să respecte principiul egalității persoanelor în fața legii și a autorității publice, prin:

1. Promovarea unor soluții coerente, conform principiului tratamentului nediferențiat, raportate la aceeași categorie de situații de fapt;
2. Eliminarea oricărei forme de discriminare bazate pe aspecte privind naționalitatea, convingerile religioase și politice, starea materială, sănătatea, vîrstă, sexul sau alte aspecte.

Art. 21 Conduita în cadrul relațiilor internaționale

(1) Personalul contractual care reprezintă societatea în cadrul unor organizații naționale, conferințe, seminarii și alte activități cu caracter internațional are obligația să promoveze o imagine favorabilă țării și S.C. SALUBRI S.A. pe care o reprezintă.

(2) În relațiile cu reprezentanții altor state, angajații contractuali au obligația de a nu exprima opinii personale privind aspecte naționale sau dispute internaționale.

(3) În deplasările în afara țării, personalul contractual este obligat să aibă o conduită corespunzătoare regulilor de protocol și să respecte legile și obiceiurile țării gazdă.

Art. 22 Interdicția privind acceptarea cadourilor, serviciilor și avantajelor

(1) Angajații contractuali nu trebuie să solicite ori să accepte cadouri, servicii, favoruri, invitații sau orice alt avantaj care le sunt destinate personal, familiei, părinților, prietenilor ori persoanelor cu care au avut relații de afaceri sau de natură politică, care le pot influența imparțialitatea în exercitarea funcțiilor deținute ori pot constitui o recompensă în raport cu aceste funcții.

(2) Aceasta restricție nu se aplică în cazul acceptării unor invitații la acțiuni caritabile de strângerea de fonduri, cine festive sau acțiuni similare ale comunității.

Art. 23 Participarea la procesul de luare a deciziilor

(1) În procesul de luare a deciziilor angajații contractuali au obligația să acționeze conform prevederilor legale și să își exerceze capacitatea de apreciere în mod fundamentat și imparțial.

(2) Angajații contractuali au obligația de a nu promite luarea unei decizii de către conducerea unitatii precum și îndeplinirea atribuțiilor în mod privilegiat.

Art. 24 Obiectivitate în evaluare

(1) În exercitarea atribuțiilor specifice funcțiilor de conducere, angajații contractuali au obligația să asigure egalitatea de șanse și tratament cu privire la dezvoltarea carierei pentru personalul din subordine.

(2) Personalul contractual de conducere are obligația să examineze și să aplique cu obiectivitate criteriile de evaluare a competenței profesionale pentru personalul din subordine, atunci când propune ori aprobă avansări, promovări, transferuri, numiri sau eliberări din funcții ori acordarea de stimulente materiale sau morale, excluzând orice formă de favoritism ori discriminare.

(3) Personalul de conducere are obligația de a nu favoriza sau defavoriza accesul ori promovarea în funcțiile contractuale pe criterii discriminatorii, de rudenie, afinitate sau alte criterii neconforme cu principiile prevăzute la art. 3.

Art. 25 Folosirea abuzivă a atribuțiilor funcției deținute

(1) Personalul societății are obligația de a nu folosi atribuțiile funcției deținute în alte scopuri decât cele prevăzute de lege.

(2) Prin activitatea de luare a deciziilor, de consiliere, de evaluare sau de participare la anchete ori acțiuni de control, personalul societății nu poate urmări obținerea de foloase sau avantaje în interes personal ori producerea de prejudicii materiale sau morale altor persoane.

(3) Personalul societății are obligația de a nu interveni sau influența vreo anchetă de orice natură din cadrul societății sau din afara acesteia, în considerarea funcției pe care o dețin.

(4) Personalul societății are obligația de a nu impune altor angajați contractuali să se înscrie în organizații sau asociații, indiferent de natura acestora, ori de a nu le sugera acest lucru, promițându-le acordarea unor avantaje materiale sau profesionale.

Art. 26 Utilizarea resurselor

(1) Personalul societății este obligat să asigure ocrotirea proprietății publice a societății, să evite producerea oricărui prejudiciu, acționând în orice situație ca un bun proprietar.

(2) Personalul societății are obligația să folosească timpul de lucru, precum și bunurile aparținând societății numai pentru desfășurarea activităților aferente funcției deținute.

(3) Personalul societății trebuie să propună și să asigure, potrivit atribuțiilor care îi revin, folosirea utilă și eficientă a banilor publici, în conformitate cu prevederile legale.

(4) Personalul societății care desfășoară activități în interes personal îi este interzis să folosească timpul destinat prin program de lucru S.C. SALUBRI S.A. .

2.2. SANCTIUNI, MOD DE SOLUTIONARE A CONTESTAȚIILOR

Art. 27 Sesizarea

(1) Conducerea S.C. SALUBRI S.A. poate fi sesizată de orice persoană cu privire la:

1. Încălcarea prevederilor prezentului cod de etică de către angajații contractuali;
2. Constrângerea sau amenințarea exercitată asupra angajatului contractual pentru a-l determina să încalce dispozițiile legale în vigoare ori să le aplique necorespunzător.

(2) Sesizarea prevăzută la alin. (1) nu exclude sesizarea organului disciplinar competent, potrivit legii.

(3) Angajații contractuali nu pot fi sancționați sau prejudicați în nici un fel pentru sesizarea cu bună-credință a organelor disciplinare competente, în condițiile legii.

(4) Conducerea societății va verifica actele și faptele pentru care au fost sesizate, cu respectarea confidențialității privind identitatea persoanei care a făcut sesizarea.

Art. 28 Soluționarea sesizării

(1) Rezultatele activității de centralizare a sesizărilor sau petițiilor se consemnează într-un raport pe baza căruia conducerea S.C. SALUBRI S.A. va formula recomandări cu privire la modul de corectare a deficiențelor constatațe.

(2) Recomandările conducerii S.C. SALUBRI S.A. vor fi comunicate:

1. Angajatului sau persoanei care a formulat sesizarea;
2. Angajatului care face obiectul sesizării.

(3) Conducerea societății, funcție de gravitatea faptelor sesizate, poate dispune cercetarea disciplinară a angajaților în conformitate cu prevederile Codului muncii și reglementările în vigoare.

CAPITOLUL III

Art. 29 Răspunderea

(1) Încălcarea dispozițiilor prezentului cod de etică atrage răspunderea disciplinară a personalului contractual, în condițiile legii.

(2) Comisiile cu atribuții disciplinare au competența de a cerceta încălcarea prevederilor prezentului cod de conduită și de a propune aplicarea sancțiunilor disciplinare, în condițiile Legii nr. 53/2003 republicată, cu modificările și completările ulterioare.

(3) În cazurile în care faptele săvârșite întrunesc elementele constitutive ale unor infracțiuni, vor fi sesizate organele de urmărire penală competente, în condițiile legii.

(4) Personalul societății răspunde patrimonial, potrivit legii, în cazurile în care, prin faptele săvârșite cu încălcarea normelor de conduită profesională, aduce prejudicii persoanelor fizice sau juridice.

(5) Personalului contractual și altor categorii de personal din cadrul societății care semnalează neregularități, li se asigură protecție, după caz, la cerere sau din oficiu, conform prevederilor Legii nr. 571/2004 privind protecția personalului din autoritățile publice, entitățile publice și din alte unități care semnalează încălcări ale legii, cu modificările și completările ulterioare, și conform procedurilor operaționale elaborate la nivelul societății publice.

Art. 29 Asigurarea publicității

Pentru informarea angajaților se va asigura afișarea codului de etică la sediul S.C. SALUBRI S.A. , într-un loc vizibil.

Art. 30 Intrarea în vigoare

Prezentul cod de etică intră în vigoare de la data aprobării acestuia.

Acțiuni corelate cu fenomenul de corupție

Faptele de corupție și de fraudă care constituie infracțiuni și se pedepsesc în conformitate cu dispozițiile Codului Penal și ale Legii nr.78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție.

CODUL PENAL (extras)

Luarea de mită (Art. 254)

Fapta funcționarului care, direct sau indirect, pretinde ori primește bani sau alte foloase care nu i se cuvin ori acceptă promisiunea unor astfel de foloase sau nu o respinge, în scopul de a îndeplini, a nu îndeplini ori a întârzia îndeplinirea unui act privitor la îndatoririle sale de serviciu sau în scopul de a face un act contrar acestor îndatoriri, se pedepsește cu închisoare de la 3 la 12 ani și interzicerea unor drepturi.

Fapta prevăzută în alin. 1, dacă a fost săvârșită de un funcționar cu atribuții de control, se pedepsește cu închisoare de la 3 la 15 ani și interzicerea unor drepturi.

Banii, valorile sau orice alte bunuri care au făcut obiectul luării de mită se confiscă, iar dacă acestea nu se găsesc, condamnatul este obligat la plata echivalentului lor în bani.

Darea de mită (Art. 255)

Promisiunea, oferirea sau darea de bani ori alte foloase, în modurile și scopurile arătate în art. 254, se pedepsesc cu închisoare de la 6 luni la 5 ani.

Fapta prevăzută în alineatul precedent nu constituie infracțiune atunci când mituitorul a fost constrâns prin orice mijloace de către cel care a luat mita.

Mituitorul nu se pedepsește dacă denunță autorității fapta mai înainte ca organul de urmărire să fi fost sesizat pentru acea infracțiune.

Dispozițiile art. 254 alin. 3 se aplică în mod corespunzător, chiar dacă oferta nu a fost urmată de acceptare.

Banii, valorile sau orice alte bunuri se restituie persoanei care le-a dat în cazurile arătate în alin. 2 și 3.

Primirea de foloase necuvenite (Art. 256)

Primirea de către un funcționar, direct sau indirect, de bani ori de alte foloase, după ce a îndeplinit un act în virtutea funcției sale și la care era obligat în temeiul acesteia, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 5 ani.

Banii, valorile sau orice alte bunuri primite se confiscă, iar dacă acestea nu se găsesc, condamnatul este obligat la plata echivalentului lor în bani.

Traficul de influență (Art. 257)

Primirea ori pretinderea de bani sau alte foloase ori acceptarea de promisiuni, de daruri, direct sau indirect, pentru sine ori pentru altul, săvârșită de către o persoană care are influență sau lasă să se credă că are influență asupra unui funcționar pentru a-l determina să facă ori să nu facă un act ce intră în atribuțiile sale de serviciu, se pedepsește cu închisoare de la 2 la 10 ani.

Dispozițiile art. 256 alin. 2 se aplică în mod corespunzător.

Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție (extras)²

Art. 6¹ - (1) Promisiunea, oferirea sau darea de bani, de daruri ori alte foloase, direct sau indirect, unei persoane care are influență sau lasă să se credă că are influență asupra unui funcționar, pentru a-l determina să facă ori să nu facă un act ce intră în atribuțiile sale de serviciu, se pedepsește cu închisoare de la 2 la 10 ani.

(2) Făptuitorul nu se pedepsește dacă denunță autorității fapta mai înainte ca organul de urmărire să fi fost sesizat pentru acea faptă.

(3) Banii, valorile sau orice alte bunuri care au făcut obiectul infracțiunii prevăzute la alin. (1) se confiscă, iar dacă acestea nu se găsesc, condamnatul este obligat la plata echivalentului lor în bani.

(4) Banii, valorile sau orice alte bunuri se restituie persoanei care le-a dat în cazul prevăzut la alin. (2).

Art. 8² - Promisiunea, oferirea sau darea, direct ori indirect, de bani sau alte foloase unui funcționar al unui stat străin ori al unei organizații publice internaționale, pentru a

²Publicată în Monitorul Oficial nr. 219 din 18 mai 2000, cu următoarele modificări: Ordonanța Guvernului nr. 83/2000, aprobată cu modificări prin Legea nr. 334/2001; Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2002, aprobată cu modificări prin Legea nr. 503/2002; Legea nr. 161/2003; Legea nr. 521/2004; Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 124/2005; Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 50/2006; Legea nr. 69/2007.

îndeplini sau a nu îndeplini un act privitor la îndatoririle sale de serviciu, în scopul obținerii unui folos necuvenit în cadrul operațiunilor economice internaționale, se pedepsește cu închisoare de la unu la 7 ani.

Art.10 - Sunt pedepsite cu închisoare de la 5 la 15 ani și interzicerea unor drepturi următoarele fapte, dacă sunt săvârșite în scopul obținerii pentru sine sau pentru altul de bani, bunuri sau alte foloase necuvenite:

1. stabilirea, cu intenție, a unei valori diminuate, față de valoarea comercială reală, a bunurilor aparținând agentilor economici la care statul sau o autoritate a administrației publice locale este acționar, comisă în cadrul acțiunii de privatizare sau cu ocazia unei tranzacții comerciale, ori a bunurilor aparținând autorităților publice sau instituțiilor publice, în cadrul unei acțiuni de vânzare a acestora, săvârșită de cei care au atribuții de conducere, de administrare sau de gestionare;

2. acordarea de credite sau de subvenții cu încălcarea legii sau a normelor de creditare, neurmărirea, conform legii sau normelor de creditare, a destinațiilor contractate ale creditelor sau subvențiilor ori neurmărirea creditelor restante;

3. utilizarea creditelor sau a subvențiilor în alte scopuri decât cele pentru care au fost acordate.

Art. 11 - (1) Fapta persoanei care, în virtutea funcției, a atribuției ori a însărcinării primite, are sarcina de a supraveghea, de a controla sau de a lichida un agent economic privat, de a îndeplini pentru acesta vreo însărcinare, de a intermedia sau de a înlesni efectuarea unor operațiuni comerciale sau financiare de către agentul economic privat ori de a participa cu capital la un asemenea agent economic, dacă fapta este de natură a-i aduce direct sau indirect foloase necuvenite, se pedepsește cu închisoare de la 2 la 7 ani.

(2) Dacă fapta prevăzută la alin. (1) a fost săvârșită într-un interval de 5 ani de la încetarea funcției, atribuției ori însărcinării, aceasta se pedepsește cu închisoare de la 1 la 5 ani.

Art. 12 - Sunt pedepsite cu închisoarea de la 1 la 5 ani următoarele fapte, dacă sunt săvârșite în scopul obținerii pentru sine sau pentru altul de bani, bunuri ori alte foloase necuvenite:

1. efectuarea de operațiuni financiare, ca acte de comerț, incompatibile cu funcția, atribuția sau însărcinarea pe care o îndeplinește o persoană ori încheierea de tranzacții financiare, utilizând informațiile obținute în virtutea funcției, atribuției sau însărcinării sale;

2. folosirea, în orice mod, direct sau indirect, de informații ce nu sunt destinate publicitatii ori permiterea accesului unor persoane neautorizate la aceste informații.

Art. 13 - Fapta persoanei care îndeplinește o funcție de conducere într-un partid, într-un sindicat sau patronat ori în cadrul unei persoane juridice fără scop patrimonial, de a folosi influența ori autoritatea sa în scopul obținerii pentru sine ori pentru altul de bani, bunuri sau alte foloase necuvenite, se pedepsește cu închisoare de la unu la 5 ani.

Art. 13¹ - Infracțiunea de şantaj, prevăzută la art. 194 din Codul penal, în care este implicată o persoană dintre cele prevăzute la art. 1, se pedepsește cu închisoare de la 7 la 12 ani.

Art. 17 - În înțelesul prezentei legi, următoarele infracțiuni sunt în legătură directă cu infracțiunile de corupție sau cu infracțiunile asimilate acestora, prevăzute la art. 10 - 13:

- 1. tăinuirea bunurilor provenite din săvârșirea unei infracțiuni prevăzute în secțiunile a 2-a și a 3-a, precum și favorizarea persoanelor care au comis o astfel de infracțiune;*
- 2. asocierea în vederea săvârșirii unei infracțiuni prevăzute în secțiunile a 2-a și a 3-a sau la lit. a) din prezentul articol;*
- 3. falsul și uzul de fals săvârșite în scopul de a ascunde comiterea uneia dintre infracțiunile prevăzute în secțiunile a 2-a și a 3-a sau săvârșite în realizarea scopului urmărit printr-o asemenea infracțiune;*
- 4. abuzul în serviciu contra intereselor publice, săvârșit în realizarea scopului urmărit printr-o infracțiune prevăzută în secțiunile a 2-a și a 3-a;*
- 5. infracțiunile de spălare a banilor, prevăzute în Legea nr. 656/2002³ pentru prevenirea și sanctiōnarea spălării banilor, atunci când banii, bunurile sau alte valori provin din săvârșirea unei infracțiuni prevăzute în secțiunile a 2-a și a 3-a;*
- 6. contrabanda cu bunuri provenite din săvârșirea unei infracțiuni prevăzute în secțiunile a 2-a și a 3-a sau săvârșită în realizarea scopului urmărit printr-o asemenea infracțiune;*
- 7. infracțiunile prevăzute în Codul de procedură fiscală⁴ pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale, săvârșite în legătură cu infracțiunile prevăzute în secțiunile a 2-a și a 3-a;*
- 8. infracțiunea de bancrută frauduloasă și celealte infracțiuni prevăzute în Legea nr. 31/1990⁵ privind societățile comerciale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, săvârșite în legătură cu infracțiunile prevăzute în secțiunile a 2-a și a 3-a;*

³Publicată în Monitorul Oficial nr.904 din 12 decembrie 2002 cu următoarele modificări: Legea nr.405/2006; Legea nr.306/2007 și Ordonanța de urgență a Guvernului nr.53/2008.

⁴Adoptat prin Ordonanța Guvernului nr.92/2003

⁵Publicată în Monitorul Oficial nr. 126 din 17 noiembrie 1990 cu modificările următoare:Legea nr. 302/2005;Legea nr. 85/2006; Legea nr. 164/2006; Legea nr. 441/2006; Legea nr. 516/2006; Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 82/2007; Ordonanța de urgență a Guvernului nr.52/2008 aprobată prin Legea nr.284/2008 ; Legea nr. 88/2009.

9. *traficul de stupefiante, nerespectarea regimului armelor de foc și al munițiilor, traficul de persoane în scopul practicării prostituției, săvârșite în legătură cu o infracțiune prevăzută în secțiunile a 2-a și a 3-a.*

Infracțiuni împotriva intereselor financiare ale Comunităților Europene

Art. 18¹ - (1) Folosirea sau prezentarea de documente ori declarații false, inexakte sau incomplete, care are ca rezultat obținerea pe nedrept de fonduri din bugetul general al Comunităților Europene sau din bugetele administrate de acestea ori în numele lor, se pedepsește cu închisoare de la 3 la 15 ani și interzicerea unor drepturi.

(2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează omisiunea de a furniza, cu știință, datele cerute potrivit legii pentru obținerea de fonduri din bugetul general al Comunităților Europene sau din bugetele administrate de acestea ori în numele lor, dacă fapta are ca rezultat obținerea pe nedrept a acestor fonduri.

(3) Dacă faptele prevăzute la alin. (1) și (2) au produs consecințe deosebit de grave, pedeapsa este închisoarea de la 10 la 20 de ani și interzicerea unor drepturi.

Art. 18² - (1) Schimbarea, fără respectarea prevederilor legale, a destinației fondurilor obținute din bugetul general al Comunităților Europene sau din bugetele administrate de acestea ori în numele lor se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 5 ani.

(2) Dacă fapta prevăzută la alin. (1) a produs consecințe deosebit de grave, pedeapsa este închisoarea de la 5 la 15 ani și interzicerea unor drepturi.

(3) Schimbarea, fără respectarea prevederilor legale, a destinației unui folos legal obținut, dacă fapta are ca rezultat diminuarea ilegală a resurselor din bugetul general al Comunităților Europene sau din bugetele administrate de acestea ori în numele lor, se sancționează cu pedeapsa prevăzută la alin. (1).

Art. 18³ - (1) Folosirea sau prezentarea de documente ori declarații false, inexakte sau incomplete, care are ca rezultat diminuarea ilegală a resurselor din bugetul general al Comunităților Europene sau din bugetele administrate de acestea ori în numele lor, se pedepsește cu închisoare de la 3 la 15 ani și interzicerea unor drepturi.

(2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează omisiunea de a furniza, cu știință, datele cerute potrivit legii, dacă fapta are ca rezultat diminuarea ilegală a resurselor din bugetul general al Comunităților Europene sau din bugetele administrate de acestea ori în numele lor.

(3) Dacă faptele prevăzute la alin. (1) și (2) au produs consecințe deosebit de grave, pedeapsa este închisoarea de la 10 la 20 de ani și interzicerea unor drepturi.

Legea concurenței nr. 21/1996 (extras)⁶

Art. 5 - (1) Sunt interzise orice înțelegeri exprese sau tacite între agenții economici sau asociații de agenții economici, orice decizii de asociere sau practici concertate între aceștia, care au ca obiect sau pot avea ca efect restrângerea, împiedicarea sau denaturarea concurenței pe piața românească sau pe o parte a acesteia, în special cele care urmăresc:

1. fixarea concertată, în mod direct sau indirect a prețurilor de vânzare sau de cumpărare, a tarifelor, rabaturilor, adaosurilor, precum și a oricăror alte condiții comerciale inechitabile;

2. limitarea sau controlul producției, distribuției, dezvoltării tehnologice sau investițiilor;

3. împărțirea piețelor de desfacere sau a surselor de aprovizionare, pe criteriul teritorial, al volumului de vânzări și achiziției sau pe alte criterii;

4. aplicarea, în privința partenerilor comerciali, a unor condiții inegale la prestații echivalente, provocând, în acest fel, unora dintre ei, un dezavantaj în poziția concurențială;

5. condiționarea încheierii unor contracte de acceptare, de către parteneri, a unor clauze stipulând prestații suplimentare care, nici prin natura lor și nici conform uzanțelor comerciale, nu au legătură cu obiectul acestor contracte;

6. participarea, în mod concertat, cu oferte trucate la licitații sau la orice alte forme de concurs de oferte;

7. eliminarea de pe piață a altor concurenți, limitarea sau împiedicarea accesului pe piață și a libertății exercitării concurenței de către alii agenții economici, precum și înțelegările de a nu cumpăra de la sau de a nu vinde către anumiți agenții economici fără o justificare rezonabilă.

Art. 6 - Este interzisă folosirea în mod abuziv a unei poziții dominante deținute de către unul sau mai mulți agenții economici pe piața românească sau pe o parte substanțială a acesteia, prin recurgerea la fapte anticoncurențiale, care au ca obiect sau pot avea ca efect afectarea comerțului ori prejudicierea consumatorilor. Asemenea practici abuzive pot consta, în special, în:

---

⁶ Publicată în Monitorul Oficial nr. 88 din 30 aprilie 1996 cu următoarele modificări: Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 121/2003, aprobată cu modificări prin Legea nr. 184/2004; Legea nr. 184/2004; Legea nr. 538/2004; Ordinul președintelui Consiliului Concurenței nr. 519/2004.

1. impunerea, în mod direct sau indirect, a prețurilor de vânzare sau de cumpărare, a tarifelor sau a altor clauze contractuale inechitabile și refuzul de a trata cu anumiți furnizori sau beneficiari;
2. limitarea producției, distribuției sau dezvoltării tehnologice în dezavantajul utilizatorilor sau consumatorilor;
3. aplicarea, în privința partenerilor comerciali, a unor condiții inegale la prestații echivalente, provocând în acest fel, unora dintre ei, un dezavantaj în poziția concurențială;
4. condiționarea încheierii unor contracte de acceptare, de către parteneri, a unor clauze stipulând prestații suplimentare care, nici prin natura lor și nici conform uzanțelor comerciale, nu au legătură cu obiectul acestor contracte;
5. practicarea unor prețuri excesive sau practicarea unor prețuri de ruinare, în scopul înlăturării concurenților sau vânzarea la export sub costul de producție, cu acoperirea diferențelor prin impunerea unor prețuri majorate consumatorilor interni;
6. exploatarea stării de dependentă în care se găsește un alt agent economic față de un asemenea agent sau agenți economici și care nu dispune de o soluție alternativă în condiții echivalente, precum și ruperea relațiilor contractuale pentru singurul motiv că partenerul refuză să se supună unor condiții comerciale nejustificate.

Art. 60 - (1) Participarea cu intenție frauduloasă și în mod determinant a unei persoane fizice la conceperea, organizarea sau realizarea practicilor interzise de art. 5 alin. (1) și de art. 6 și care nu sunt exceptate conform prevederilor art. 5 alin. (2) sau ale art. 8 constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 4 ani sau cu amendă.

(2) Acțiunea penală se pune în mișcare la sesizarea Consiliului Concurenței.

(3) Instanța judecătorească poate dispune publicarea, în presă, pe cheltuiala celui vinovat, a hotărârii definitive.